

**NORSKE
LAKSEELVER**

Organisasjon for fiskerettshavere i
lakse- og sjøørretførende vassdrag

Postadresse: Postboks 9354 Grønland
N-0135 Oslo
Kontoradresse: Schweigaardsgate 34 C, Oslo
Telefon: 2205 4870/ 45 02 16 37
E-post: post@lakseelver.no
Org nr: 971281693
Bankgiro: 8101 05 37886
Internett: www.lakseelver.no

Fiskeri- og kystdepartementet
Postboks 8118 Dep
0032 Oslo

deres ref;

vår ref; 3011

Oslo; 28.02.2011

Høringsuttalelse vedr forslag om økt individvekt for settefisk av laks, ørret og regnbueørret

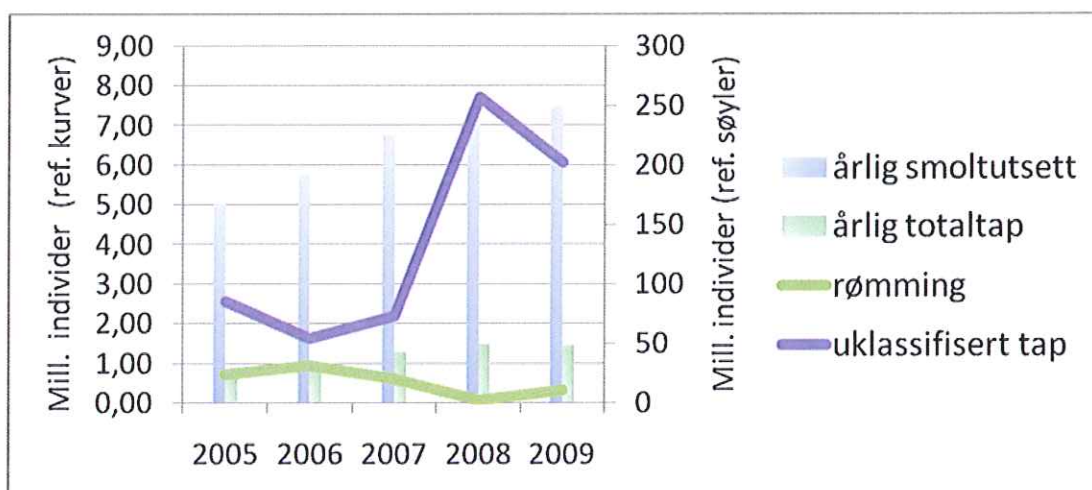
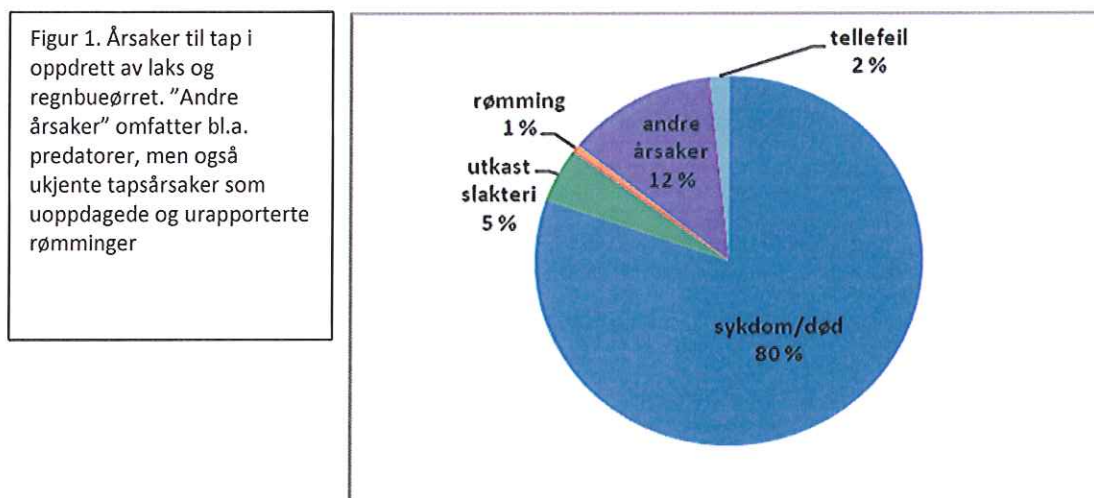
Norske Lakseelver er positiv til forslaget om en prøveordning med økt individvekt for settefisk. Vi ser dette som et tiltak for å redusere rømming etter utsett, for å redusere generelt svinn og for å redusere produksjonstid i sjø. Om tiltaket fungerer etter hensikten vil dette vil kunne redusere oppdrettsnæringens to viktigste problemer med rømming og lakselus. Det siste vil imidlertid kun være aktuelt dersom antallet oppdrettsfisk som til enhver tid står i sjøen faktisk blir lavere enn i dag. Som det påpekes i høringsbrevet er det en mulighet for at forslaget vil kunne åpne for en viss kapasitetsutvidelse, selv om dette vil være mot forslaget hensikt. Det er viktig at oppdrettsnæringen først og fremst ser på forslaget som et tiltak for å redusere sine miljøproblemer, og ikke som en mulighet til å øke sin produksjon. Spesielt i forbindelse med søknader om dispensasjon fra den foreslåtte 20 % regelen, bør det stilles strenge krav til dokumentasjon av produksjonen, spesielt hva angår miljøparametre (i ordets videste forstand).

Vi viser ellers til høringsbrevets innledning der det spesifikt bes om innspill om regler som kan være en flaskehals i utviklingen av en miljømessig bærekraftig akvakulturnæring. Vi har to innspill

1. Innføring av maksimalt tillatt utsett – MTU

Det vises til den nylig framlagte rapporten til Arealutvalget, som problematiserer det betydelige svinnet i norsk oppdrettsnæring. I snitt har norske oppdrettere et svinn på 20 % fra sjøsetting til slakting. I noen regioner er det bedre, i andre verre. En betydelig del av svinnproblematikken er den andelen som ikke lar seg forklare. Figur 1 og 2 (under) viser at mye fisk går tapt uten at man vet hvor den er blitt av. Figur 2 viser også at de uklassifiserte tapene går opp når rømmingstallene går ned. Dette beviser ikke at alt uklassifisert tap egentlig er rømt fisk, men det antyder med rimelig grad av sikkerhet at de reelle rømmingstallene er en del høyere enn de som

rapporteres til Fiskeridirektoratet. Rømmingstallene og svinnet må ned om Regjeringens miljømål for en bærekraftig havbruksnæring skal kunne nås.

Figur 2. Årlig utsett og tap hos norsk oppdrettsnæring (laks og regnbueørret). Kurvene for rømming og uklassifisert tap leses mot venstre loddrette akse. Søylen for utsett og totaltap leses mot høyre akse.

Svinnreduksjon er et hovedpoeng for Arealutvalget. Det er også en del av bakgrunnen for forslag om økt individvekt. Norske Lakseelver mener økt fokus på enkeltindivider vil komplettere tiltak for svinnreduksjon. Vi foreslår derfor at dagens MTB-grenser for oppdrettskonsesjonene oppheves, og erstattes av et individbasert maksimalt tillatt årlig utsett – MTU. Ved at tapte fisk ikke kan erstattes ved nye utsett i produksjonsperioden, vil verdien av en smolt i mye større grad enn i dag tilsvare den potensielle salgsinntekten fisken har som matfisk. Tap av smolt vil i samme grad øke det reelle økonomiske tapet. Et tap som i dag kanskje tåles litt for godt, eksemplifisert ved et utsett som ville gitt altfor stor biomasse uten tap, og derfor er innkalkulert i produksjonsplanene. Større tap kompenseres med ytterligere utsett. Tall fra Fiskeridirektoratet (biomassestatistikken) viser at 12 % av 2010 utsett

allerede er borte. Dette er fisk som har stått i sjøen i fra 2-7 måneder, og ennå er langt unna slakt. Vi mener forslaget vil stimulere oppdretterne til økt innsats for å redusere svinnet.

I regioner eller i perioder med smoltunderskudd, har det vært et problem at smolt av sub-optimal kvalitet settes i sjøen, etter er slags "går det så går det"-prinsipp. Fra Veterinærinstituttet har det vært advart at dette er en særdeles uheldig praksis, da undermåls smolt gjerne vil fremstå som parasitt- og sykdomsmagneter. MTU vil sammen med forslag om økt individvekt på settefisk bidra til å øke kvaliteten og robustheten til smolten som sjøsettes. Det er liten tvil om at dette i vesentlig grad vil redusere dødelighet og tap rett etter utsett.

Riktig størrelse på MTU må bestemmes av faginstanser, men et utgangspunkt er at MTU skal gi mulighet for produksjon på linje med MTB forutsatt at svinnet begrenses. Om man tar utgangspunkt i dagens produksjon per konsesjon (780 tonn) ligger den i dag på ca 1000 tonn. Med en gjennomsnittlig slaktevekt på 4 kg (HOG) tilsvarer dette 250.000 individer. Om for eksempel 10 % svinnet anses som akseptabelt vil 1 MTU eksempelvis kunne være 275.000 individer. Det vil være et betydelig økonomisk incentiv for oppdretteren å redusere svinnet så mye som mulig under 10 %, og det vil være et tilsvarende tap om svinnet blir for stort.

2. Individmerking av oppdrettsfisk

Økt individvekt og MTU vil være tiltak som fungerer hver for seg, men også i synergi. Et tredje tiltak som vil fungere tilsvarende, og er nevnt mange ganger tidligere, er individmerking av oppdrettsfisken. Ikke minst i forbindelse med utprøving av ny teknologi og nye produksjonsmetoder, slik forslaget om økt individvekt legger opp til, vil det være en stor fordel om man kan hente ut produksjonsdata på individnivå. Et økt individfokus betinger også nøyaktig kontroll med antall fisk. Fiskeridirektoratets statistikker over tap avdekker betydelige tellefeil i forbindelse med biomassekontroll. Korrekt antall fisk er grunnleggende data i forbindelse med produksjonsplanlegging og slaktning, og også i rømmingsforbygging. Hvert år påtreffes rømt oppdrettsfisk som ikke kan forklares ut i fra kjente rømmingstilfeller, og andelen rømt fisk av gytefisk i elvene har ligget nokså konstant på 15 % de siste årene. All den tid det blir færre tilfeller som Salmar-rømmingen i feb. 2011, er det antakelig hyppige småskalarømminger som står bak store deler av innslaget av rømt fisk i elvene. Det er svært viktig å få stoppet disse lekkasjene, og individmerking vil være eneste tiltak som raskt kan identifisere kilden til uoppdaget rømming.

Med vennlig hilsen

Torfinn Evensen
Daglig leder

Erik Sterud
Prosjektleder